اهداف آزمایش:

۱. آشنایی با آناتومی خیار دریایی

۲. آشـنایی بـا ویژگیهـای کلی

خارپوستان

زمان آزمایش: ۹۰ دقیقه

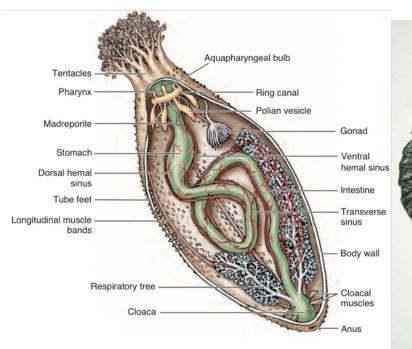

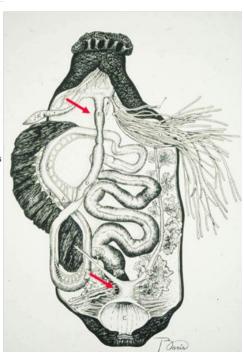
این فایل به منظور آموزش عملی دانشپژوهان المپیاد زیستشناسی ایران گردآوری شده است.

— تشریح خیار دریایی | تشخیص ردهها و ویژگیهای خارپوستان

تشریح خیار دریایی

- ۱. سطح پشتی، شکمی، جلویی و عقبی نمونه را تشخیص دهید.
- ۲. پاهای لولهای، ناحیه آمبوراکرال ، بین آمبوراکرال و تانتاکولهای دهانی را مشاهده کنید.
- ۳. با توجه به تصاویر زیر خیار دریایی را از سطح پشتی تشریح کنید و ارگان های مشخص شده را تشخیص دهید

۴. صحیح یا غلط بودن گزاره های زیر را مشخص کنید.

- الف. تنفس به کمک درخت تنفسی انجام میشود.
- ب. حرکت آنها فقط با کمک پاهای لولهای انجام میشود.
  - پ. ساختار درخت تنفسی به کلوآک متصل است.
- ت. سیستم خونی توسعه چندانی نسبت به سایر خارپوستان ندارد.
  - ث. اغلب جداجنسند و دارای یک غده جنسی هستند.
    - ج. صفحات آهکی ریز در پوست آنها دیده میشود.
- چ. مادرپوریت در آنها با آب دریا در تماس است و سیستم گردش آب آنها را کنترل میکند.
  - ح. تانتاکولهای دهانی آنها مملو از پاهای لولهای می باشد.

تشخیص رده ها و ویژگی های خارپوستان

پنج نمونه از شاخهی خارپوستان (Echinodermata) در اختیار شما قرار گرفته است.

۱. ردهی هرکدام از نمونهها را تشخیص داده و برای هر نمونه کد مربوطه را وارد کنید.

1	Echinoidea
2	Asteroidea
3	ophiuroidea
4	holothuroidea
5	crinoidea

Α	В	С	D	Е	F

۲. با توجه به نمونه هایی که در بخش بالا شناسایی کردهاید، ماتریس صفات زیر را کامل کنید. (۱ به معنی وجود و ۰ به معنی عدم وجود صفات مورد نظر است.)

F	Е	D	С	В	Α	
						پدیسلاریا
						مادرپوریت خارجی
						درخت تنفسی
						سیستم گردش خونی توسعه یافته
						شيار آمبوراكرال بسته
						مادرپوریت در سطح پشتی
						سیستم گردش آب
						آمپولا
						مخرج
						فانوس ارسطو
						شكاف بورسا

۳. حال با توجه به ماتریس صفات زیر که برای ۶ گونه داده شده، درخت فیلوژنی را با استفاده از روش UPGMA رسم کنید. (گونههای زیر با نمونههای بالا متفاوت هستند.) (۰٬۱٬۲ حالات مختلف صفات را نشان می دهند.)

گونه صفات	А	В	С	D	E	F
1	0	0	0	0	2	0
2	2	2	2	2	2	1
3	0	0	0	0	0	2
4	0	0	1	1	2	1
5	0	1	1	1	0	2
6	2	2	1	2	2	0
7	2	2	2	2	2	0
8	2	2	1	1	0	0
9	1	1	2	0	1	1
10	2	2	2	2	2	0
11	1	1	2	2	1	0
12	2	2	1	1	0	1
13	1	1	1	1	1	2
14	1	1	1	1	2	1
15	0	0	2	2	1	1

